

ZKOUŠKA ZÁKLADNÍ OVLADATELNOSTI (ZZO)

(Dle Národního zkušebního řádu, strana 84, kapitola J)

Verze 1.0

Vypracoval: Bc. Ludvík Nešpor

Brno, listopad 2018

Kritéria pro zkoušku ZZO

1. Stáří psa nejméně 10 měsíců.
2. Účast na zkoušce nepodmiňuje splnění jiného druhu nebo stupně zkoušky. Mohou se účastnit všichni psi bez ohledu na již vykonané zkoušky z výkonu.
3. Povelovou techniku uvádí zkušební řád u každého cviku zkratkou

Z = povel zvukový,

P = povel posunkový.

Psovod může použít jeden povel nebo oba současně. Použití oslovení psa jménem je vždy možné před zvukovým povellem.

Náplň zkoušky ZZO, dosažitelné body

1. Poslušnost:

a) přivolání psa (libovolný ze dvou způsobů)	ZP 10
b) ovladatelnost psa na vodítku	ZP 10
c) sedni - lehni (na vodítku u nohy)	ZP 10
d) za pochodu odložení vleže	ZP 10
e) aport volný (předmět psovoda)	ZP 10
f) odložení psa (15 kroků)	ZP 10
Celkem bodů (minimálně)	60 (42)

2. Speciální cviky

a) přivolání psa za ztížených podmínek	ZP
b) chování psa ve skupině osob	ZP
c) chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě	ZP

Připomínky k provádění zkoušky ZZO

1. Pokud se v tomto článku jinak neuvádí, platí pro provádění cviků pokyny z druhé části Národního zkušebního řádu „Metodika a provádění cviků“.
2. Přivoláním psa libovolným způsobem se rozumí způsob přivolání psa, který v obou způsobech popisuje druhá část tohoto ZŘ (*před psovoda nebo za pochodu k noze*).
3. Ovladatelnost psa na vodítku se provádí za chůze s obratem vlevo, vpravo bok a čelem vzad. Předepsaný pohyb psa na vodítku u nohy se přezkouší i za poklusu na rovném úseku dlouhém 10 kroků. Provede se přezkoušení ovladatelnosti psa na místě - obraty vlevo, vpravo bok a čelem vzad.
4. Cvik „Sedni – lehni“ se provádí na vodítku u nohy. Psovod je v základním postoji a pes sedí u jeho levé nohy. Na pokyn rozhodčího psovod psa položí a po třech sekundách na povel rozhodčího psa posadí.
5. Odložení za pochodu vleže se provede po 10 - 15 krocích na povel rozhodčího. Psovod se psem na vodítku za pochodu posunkovým a slovním povellem psa i s vodítkem položí a aniž by měnil rytmus a způsob chůze pokračuje dále ještě 10 kroků. Na povel rozhodčího se otočí a vrací se ke psu. Přistoupí k jeho pravé straně, zastaví se a zvedne vodítko. Na další pokyn rozhodčího psa posadí.

6. Ke cviku „Aport volný“ může použít psovod libovolný předmět. Předmět musí být odhozen do vzdálenosti minimálně 10 kroků. Při odhazování předmětu může být pes držen za obojek. Pes musí donést předmět do vzdálenosti minimálně 2 kroky od psovoda.
7. Při cviku „Odložení psa“ se dostaví psovod se psem na určené místo. Zde zaujme základní postoj, pes sedí u levé nohy. Na pokyn rozhodčího uvolní psa z vodítka a posunkovým a slovním povelům psa položí. Dalším povelům ponechá psa na místě a odchází do vzdálenosti 15 kroků, kde na povel rozhodčího zastaví, otočí se a setrvá do dalšího pokynu rozhodčího.
8. Cvik „Přivolání psa za ztížených podmínek“ se může provádět na cvičišti nebo přilehlých prostorách. Psovod se psem na volno a s náhubkem jde určeným směrem v úseku dlouhém 50 kroků. Na tomto úseku na psa působí ve vzdálenosti od osy postupu 30 kroků a 20 kroků od výchozího bodu rušivé podněty, a to v první řadě dva pohybující se psovodi se psy s náhubky na vodítku. Dalším rušivým podnětem vzdáleným od dvou psovodů 10 kroků budou dvě osoby, které si budou hrát s míčem, a to buď si můžou házet nebo kopat ve vzdálenosti od sebe asi 5 kroků. Míč se musí pohybovat větší část doby po zemi. Psovod dá psovi povel „Volno“ do směru, kde jsou dva psovodi se psy a dvě osoby, hrající si s míčem. Pokud pes na jeden z rušivých podnětů zareaguje a rozběhne se daným směrem minimálně 10 kroků, je psovodem na pokyn rozhodčího přivolán. Pokud se pes nechce od psovoda vzdálit, je osobami na sebe upoután (hlasitým hovorem, křikem, pohybem). Způsob přivolání si může psovod zvolit. Cílem cviku je přivolat psa který je zaujat výše popisovanými činnostmi. Pes, který se vzdálí od psovoda, nesmí napadat psy, psovody a osoby, hrající si s míčem.
9. Cvik „Chování psa ve skupině lidí“. Psovod se psem na vodítku přichází ke dvěma stojícím osobám. Zde se zastaví, psa si posadí u levé nohy a začne s nimi rozhovor. Po 30 vteřinách přichází další dvě osoby, které se zastaví tak, aby byl pes uprostřed skupinky a zapojují se do hovoru. Po dalších 30 vteřinách přichází další psovod se psem na vodítku a zastaví se těsně u skupiny. Celá skupina setrvá v rozhovoru ještě 30 vteřin. Zkoušený pes musí celou dobu klidně sedět, nesmí přicházející napadat anebo projevovat bázeň. Nesmí útočit ani na psovoda se psem.
10. Cvik „Chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě“ se provádí v prostoru mimo cvičiště, pokud možno v místech, kde je mírný pohyb osob (možno i pomocníků). Psovod se psem na vodítku a náhubkem přichází k rozhodčímu, zde se zastaví, posadí psa a s rozhodčím se pozdraví podáním ruky. Rozhodčí určí psovodovi místo, kde uváže psa na vodítko, maximálně 2 m dlouhé. Psovod nechá uvázaného psa s náhubkem a odchází do úkrytu vzdáleného minimálně 20 kroků. Pes může být v jakékoliv poloze. Po 1 minutě od doby, kdy psovod zašel do úkrytu přejde v těsné blízkosti od psa skupinka hlasitě se bavících osob. Po 30 vteřinách přejde v těsné vzdálenosti kolem uvázaného psa pomocník se psem. Při setkání s rozhodčím, a i v době, kdy je uvázaný, se pes musí chovat klidně, nemá štěkat a na procházející osoby ani na psa nesmí útočit.
11. Hodnocení provedení cviků části "Poslušnost" se provádí jako u ostatních zkoušek Národního zkušebního řádu.
12. Hodnocení speciálních cviků:
 - a. přivolání psa za ztížených podmínek
 - i. okamžitá reakce na povel a rychlé, přímé a radostné přiběhnutí k psovodovi, malé nepřesnosti v ukončení cviku - prospěl výborně
 - ii. vyžádání druhého a třetího povelu, pomalý a nepřímý příchod - prospěl
 - iii. pes nepřijde ani na třetí povel ke psovodovi - neprospěl.
 - b. chování psa ve skupině lidí
 - i. pes sedí klidně u nohy psovoda, na přicházející osoby reaguje klidem - prospěl výborně
 - ii. pes při příchodu osob projevuje mírný neklid, ale nechá se povelům psovoda uklidnit - prospěl

- iii. pes při příchodu osob projevuje velký neklid, to ať už přílišnou bázlivost nebo agresivitu, k uklidnění je třeba opakovaných povelů, na které pes reaguje nedostatečně - neprospěl.
- c. chování psa krátkodobě přivázaného a ponechaného o samotě
 - i. pes se při setkání s rozhodčím chová klidně, po uvázání a vzdálení se psovoda je klidný, neprojevuje bázeň, ani agresivitu, kolem jdoucí osoby a psa klidně sleduje - prospěl výborně
 - ii. při setkání s rozhodčím projevuje mírný neklid, po uvázání a odchodu psovoda celou dobu štěká, na procházející osoby a psa štěká bez úmyslu je napadnout - prospěl
 - iii. při setkání s rozhodčím projevuje agresivitu se snahou napadení, po uvázání silný neklid, procházející osoby a psa napadá - neprospěl.
- 13. Pro splnění části „Speciálních cviků“ je třeba, aby pes ve dvou cvicích splnil cvik alespoň na „Prospěl“ a v jednom může být hodnocen „Neprospěl“.
- 14. V případě, že pes napadne osobu nebo jiného psa – je ze zkoušky vyloučen.
- 15. Součástí zkoušky je i ověření návyku na náhubek - pokud pes prokazuje zcela evidentně, že v důsledku nasazení náhubku při speciálních cvicích je neovladatelný, posuzuje se toto jako když je mimo vliv psovoda - je ze zkoušky vyloučen.

Jak na zkoušku ZZO

1. Při zkoušce může vést psa nebo fenu pouze psovod, který zná ustanovení Národního zkušebního řádu a který je schopen psa zvládnout.
2. Psovod se psem podává rozhodčímu hlášení při nástupu a při ukončení každé části zkoušky.
 - a. Při nástupu hlásí psovod své příjmení, jméno psa (*v případě PP celé jméno, tak jak je v PP uvedeno*) a připravenost k zahájení zkoušené části.
 - b. Při ukončení hlásí psovod své příjmení, jméno psa a ukončenost zkoušené části.
 - c. Hlášení, zahájení a ukončení každého cviku provádí psovod v základním postoji. Stojí vzpřímeně, nohy u sebe, ruce podél těla, pes sedí u levé nohy psovoda rovnoběžně. Psovod při hlášení drží vodítko v levé ruce.
3. Výstroj psa:
 - a. hladký řetízkový obojek – kovový řetízek z oček 10 x 20 – 60 mm, délky cca 600 mm, na obou koncích zakončený navařeným kovovým kroužkem o průměru 30 mm, který není nastaven na stahování (u malých plemen toto platí přiměřeně s ohledem na velikost oček a délku obojku). Nošení kožených a jiných obojků je zakázáno,
 - b. vodítko, které musí mít psovod neustále u sebe i když na něm nevede svého psa (v kapse nebo zavěšené z levého ramene na pravý bok),
 - c. náhubek a předmět na aport.

Odkazy

Kynologický klub Brno – Královo Pole: <http://www.kk-krpole.wz.cz>

Národní zkušební řád ke stažení: <http://www.msks.cz/24968-zkusebni-rady>

Stránky bígla Bennyho: <https://www.beaglevrne.cz>